

การพัฒนาแบบการเรียนรู้โดยการปฏิบัติเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการป้องกันและควบคุมโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน

อัญชลี เอ็มวัฒนะ¹

บทคัดย่อ

การวิจัย เรื่องการพัฒนาแบบการเรียนรู้โดยการปฏิบัติเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการป้องกันและควบคุมโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสมรรถนะการป้องกันและควบคุมโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน 2) เพื่อพัฒนาแบบการเรียนรู้โดยการปฏิบัติเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการป้องกัน และควบคุมโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน และ 3) เพื่อศึกษาผลของการใช้รูปแบบการเรียนรู้โดยการปฏิบัติ เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการป้องกันและควบคุมโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 เป็นอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน จำนวน 92 คน ใช้ในการศึกษาสมรรถนะการป้องกันและการควบคุมโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ กลุ่มที่ 2 เป็นอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านจำนวน 16 คนที่ได้มาจากการคัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจงจากกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มที่ 1 โดยการนับคะแนนสมรรถนะน้อยที่สุดจนถึงคะแนนของคนที่ 16 แล้วสุ่มเข้ากลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 8 คน กลุ่มทดลองได้รับการใช้รูปแบบการเรียนรู้โดยการปฏิบัติเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการป้องกันโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ และรูปแบบการเรียนรู้โดยการปฏิบัติเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการควบคุมโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ ส่วนกลุ่มควบคุมไม่ได้รับรูปแบบการเรียนรู้โดยการปฏิบัติ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) แบบวัดสมรรถนะการป้องกันโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ และแบบวัดสมรรถนะการควบคุมโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.91 และ 0.88 ตามลำดับ 2) รูปแบบการเรียนรู้โดยการปฏิบัติเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการป้องกันโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ และรูปแบบการเรียนรู้โดยการปฏิบัติเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการควบคุมโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง อยู่ระหว่าง 0.67–1.00 3) แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรม มีค่าสัมประสิทธิ์ เท่ากับ 0.87 และ การสนทนากลุ่มเฉพาะ

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. สมรรถนะการป้องกันโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่โดยรวม และสมรรถนะการป้องกันและควบคุมโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่โดยรวม ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน กลุ่มตัวอย่าง 92 คน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง โดยมีสมรรถนะรายด้าน ได้แก่ ด้านความรู้การป้องกันโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง ด้านการปฏิบัติงาน และด้านผลการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ด้านความรู้การควบคุมโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ และด้านผลการปฏิบัติงานมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง ด้านการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง

¹อาจารย์ประจำ วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดชลบุรี

2. รูปแบบการเรียนรู้โดยการปฏิบัติเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะป้องกันโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ และรูปแบบการเรียนรู้โดยการปฏิบัติเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะควบคุมโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน แต่ละรูปแบบมี 6 ขั้นตอน คือ 1) การประเมินสถานการณ์โรค 2) การเตรียมการความพร้อมของอาสาสมัครประจำหมู่บ้าน 3) การกำหนดกรอบในการเสริมสร้างสมรรถนะ 4) การวางแผนปฏิบัติการอย่างมีส่วนร่วม 5) การปฏิบัติงานตามแผน และ 6) การประเมินผลการปฏิบัติงาน

3. สมรรถนะการป้องกันและควบคุมโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ ของอาสาสมัครประจำหมู่บ้าน กลุ่มทดลอง หลังได้รับการพัฒนาด้วยรูปแบบการเรียนรู้โดยการปฏิบัติ และหลังการติดตามผล สูงกว่าก่อนได้รับรูปแบบการเรียนรู้โดยการปฏิบัติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4. สมรรถนะการป้องกันและควบคุมโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านของกลุ่มทดลอง หลังได้รับการพัฒนาด้วยรูปแบบการเรียนรู้โดยการปฏิบัติ และหลังการติดตามผล สูงกว่า สมรรถนะการป้องกันและควบคุมโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ ของกลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

5. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยใช้การสนทนากลุ่มเฉพาะ เกี่ยวกับรูปแบบการเรียนรู้โดยการปฏิบัติเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการป้องกันและควบคุมโรค กลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ กับอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านกลุ่มทดลอง พบว่า อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน มีความพึงพอใจ เห็นประโยชน์และคุณค่าของรูปแบบดังกล่าวในการเสริมสร้างสมรรถนะการป้องกันและควบคุมโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่

คำสำคัญ: รูปแบบการเรียนรู้โดยการปฏิบัติ สมรรถนะการป้องกันและควบคุม โรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน

The Development of Action Learning Model for Enhancing Disease Prevention and Control Competencies of Health Volunteers

Anchalee Aimwatthana¹

Abstract

The purposes of this research were as follows : 1) To study the disease prevention and control competencies of health volunteers, 2) To develop the action learning model for enhancing disease prevention and control competencies of health volunteers and 3) To study the effects of the action learning model on disease prevention and control competencies of health volunteers.

The sample was divided into 2 groups. The first group for studying the disease prevention and control competencies of health volunteers consisted of 92 health volunteers. The second group for studying the effect of the action learning model on the disease prevention and control competencies of health volunteers consisted of 16 health volunteers, purposively selected from the health volunteers in the first group and randomly assigned into an experimental group and a control group. Each group consisted of 8 health volunteers. The experimental group participated in the action learning model while the control group did not receive any treatment.

The research instruments were 1) a scale measuring the disease prevention competencies with total reliability of 0.91, and a scale measuring the of disease control competencies with total reliability of 0.88, 2)an action learning model with the item objective congruence (IOC) ranged from 0.67-1.00, and 3) a behavior observation form with reliability coefficient of 0.87, and Focus Group interview.

The research results were as follows:

1. The total mean score of the disease prevention and the disease control competencies of 92 health volunteers were high, i.e. knowledge in disease prevention was high, practice and outcome in disease prevention were moderate, knowledge and outcome in disease control were high, and practice in disease prevention and control was moderate.
2. The action learning model for enhancing disease prevention and the disease control competencies of the health volunteers consisted of 6 stages : 1) assessing disease prevention competencies and disease control competencies, 2) preparing for collaboration

and partnerships of the health volunteers,3) framing issues, 4) making collaborative decisions,5) implementing decisions, and 6) evaluation.

3. The disease prevention competencies and the disease control competencies of health volunteers of the experimental group after participation in the action learning model and after the follow-up were significantly higher than before participation in the action learning model at 0.05 level.

4. The disease prevention competencies and the disease control competencies of health volunteers of the experimental group after participation in the action learning model and after the follow-up were significantly higher than that of the control group at 0.01 level.

5. The satisfaction and appreciation of health volunteers of the experimental group after participating in the disease prevention and disease control action learning model as analysed through focus group was high.

Keywords: Action learning model, Disease prevention competencies, Disease control competencies, Health volunteers

บทนำ

โรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ เป็นกลุ่มโรคที่สำนักระบาดวิทยา กระทรวงสาธารณสุข ได้ระบุไว้ 4 โรค ดังนี้ โรคระบบทางเดินหายใจเฉียบพลัน โรคไข้หวัดใหญ่ โรคไข้หวัดนก และโรคปอดบวม (วีระวัฒน์ ปณิตาภัย, 2551)

การป้องกันและควบคุมโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่นั้น อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านควรมีสมรรถนะต่อไปนี้เป็นที่พึงประสงค์ คือ มีความรู้เรื่องโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ มีทักษะ สามารถประสานงานกับอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านทั้งตำบลในการหาข่าวเหตุการณ์การระบาดของโรคได้อย่างรวดเร็วและทันต่อสถานการณ์ สามารถแยกผู้ป่วยออกจากคนปกติ ฝ้าสังเกตอาการของผู้ป่วย ผู้สัมผัสโรค ให้คำแนะนำประชาชน รณรงค์ให้วัคซีนในกลุ่มเสี่ยงต่อความ

รุนแรงของโรค ทำลายเชื้อโรค ช่วยกำจัดสัตว์ปีกในพื้นที่การระบาด ป้องกันตนเองการติดเชื้อโรคจากสัตว์ที่เป็นโรครวมทั้งมีความสามารถในการสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชน เพื่อป้องกันและควบคุมโรค (กรมควบคุมโรค, 2554: 29-30)

จากการสำรวจเบื้องต้นเกี่ยวกับสมรรถนะการป้องกันและการควบคุมโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านพบว่า อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านมีสมรรถนะการป้องกันโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ อยู่ในระดับต่ำ ได้แก่

1) มีคะแนนความรู้โรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ระดับปานกลางและน้อย คิดเป็น ร้อยละ 55.54

2) ไม่สามารถประสานงานกับอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านทั้งตำบล ให้ทันต่อสถานการณ์การระบาดของโรค คิดเป็น ร้อยละ 44.61

3) ให้คำแนะนำประชาชนเพื่อไม่ให้ติดเชื้อโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ได้ไม่ทั่วถึง คิดเป็นร้อยละ 44.25

4) ประเมินอาการผู้ป่วยที่ติดเชื้อโรค กลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ ไม่ถูกต้อง คิดเป็นร้อยละ 38.42

5) สังเกตอาการของผู้ป่วย ผู้สัมผัสโรค กลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ ไม่ถูกต้อง ร้อยละ 36.87

6) มีการป้องกันตนเองการติดเชื้อโรค กลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ คิดเป็น ร้อยละ 37.12

ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ความคิดเห็นของนักวิชาการสาธารณสุข และผู้ปฏิบัติงานทีมเฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็วเครือข่ายระดับตำบล เกี่ยวกับสมรรถนะการป้องกันและควบคุมโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน สรุปได้ว่า ต้องการให้อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านมีความสามารถด้านการปฏิบัติในการป้องกันและควบคุมโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่มากขึ้น ในเรื่องต่อไปนี้ ได้แก่ การประเมินสถานการณ์ของโรค การประเมินอาการของผู้ป่วย การช่วยเหลือผู้ป่วย การวางแผนติดตามเยี่ยมผู้ป่วยเพื่อการเฝ้าระวังและควบคุมการแพร่กระจายโรค รวมทั้งการใช้อุปกรณ์ในการป้องกันและควบคุมการแพร่กระจายของโรค

แนวคิดการเรียนรู้โดยการปฏิบัติ เป็นวิธีการหนึ่งในการเสริมสร้างสมรรถนะการป้องกันและควบคุมโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน เพราะการเรียนรู้โดยการปฏิบัติ เป็นการเสริมสร้างสมรรถนะการป้องกันและควบคุมโรคให้กับบุคลากรควบคู่กับการพัฒนางานการป้องกันและควบคุมโรค ด้วยการ

ใช้ประสบการณ์ และปัญหาจากสถานการณ์จริง มีการใช้กระบวนการกลุ่ม การใช้คำถาม และการค้นหาแนวทางแก้ไขปัญหา นำไปสู่การปฏิบัติจริง มีการสะท้อนการคิดในแต่ละช่วงของการดำเนินการ ทำให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง จัดให้มีวิทยากรประจำกลุ่มเพื่อกระตุ้นให้เกิดการสะท้อนการคิดสรุปประเด็นการเรียนรู้ รวมทั้งการได้รับการสนับสนุนจากผู้ที่เกี่ยวข้อง ทั้งภายในและภายนอกองค์กร ที่ช่วยส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้กระบวนการทำงาน (Marquardt, 1999; McGill & Beaty, 2007; O'Neil, J., Victoria J.M., 2007; Sirmon, Rana & Kostishack, 2002) ผู้วิจัยจึงนำแนวคิดการเรียนรู้โดยการปฏิบัติดังกล่าวมาใช้ในการพัฒนาสมรรถนะการป้องกันและควบคุมโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน

คำถามการวิจัย

1. สมรรถนะการป้องกันและควบคุมโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านประกอบด้วยอะไรบ้าง

2. รูปแบบการเรียนรู้โดยการปฏิบัติเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการป้องกันและควบคุมโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านควรเป็นอย่างไร

3. ภายหลัง อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ในกลุ่มทดลองที่ได้รับการพัฒนาสมรรถนะด้วยแบบการเรียนรู้โดยการปฏิบัติเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการป้องกันโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ และรูปแบบการเรียนรู้โดยการปฏิบัติเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการควบคุมโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่แล้ว จะมีสมรรถนะการป้องกัน

และควบคุมโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ เพิ่มขึ้นเล็กน้อยเพียงใด

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสมรรถนะการป้องกันและควบคุมโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน
2. เพื่อพัฒนารูปแบบการเรียนรู้โดยการปฏิบัติ เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการป้องกันและควบคุมโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน
3. เพื่อศึกษาผลของการใช้รูปแบบการเรียนรู้โดยการปฏิบัติ เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการป้องกันและควบคุมโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน

สมมติฐานการวิจัย

1. สมรรถนะการป้องกันโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน กลุ่มทดลอง หลังได้รับรูปแบบการเรียนรู้โดยการปฏิบัติเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการป้องกันโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ และหลังการติดตามผล เพิ่มขึ้นมากกว่า ก่อนได้รับรูปแบบการเรียนรู้โดยการปฏิบัติเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการป้องกันโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่
2. สมรรถนะการป้องกันโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน หลังได้รับการพัฒนาสมรรถนะด้วยรูปแบบการเรียนรู้โดยการปฏิบัติเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการป้องกันโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ และหลังการติดตามผล เพิ่มขึ้นมากกว่า สมรรถนะการป้องกันโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านในกลุ่ม

ควบคุม ที่ไม่ได้ได้รับรูปแบบการเรียนรู้โดยการปฏิบัติ เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการป้องกันโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่

3. สมรรถนะการควบคุมโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน กลุ่มทดลอง หลังได้รับรูปแบบการเรียนรู้โดยการปฏิบัติเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการควบคุมโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ และหลังการติดตามผล เพิ่มขึ้นมากกว่า ก่อนได้รับรูปแบบการเรียนรู้โดยการปฏิบัติเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการควบคุมโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่
4. สมรรถนะการควบคุมโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน หลังได้รับรูปแบบการเรียนรู้โดยการปฏิบัติเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการควบคุมโรค กลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ และหลังการติดตามผล เพิ่มขึ้นมากกว่า สมรรถนะการควบคุมโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านในกลุ่มควบคุม ที่ไม่ได้ได้รับรูปแบบการเรียนรู้โดยการปฏิบัติเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการควบคุมโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่

ขอบเขตการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ดอนหัวฬ่อ อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี จำนวน 120 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาสมรรถนะการป้องกันโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ และสมรรถนะการควบคุมโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่

ได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิของประชากร ได้กลุ่มตัวอย่างอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน 92 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเสริมสร้างสมรรถนะการป้องกันและควบคุมโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ ได้มาจากการคัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจงจากอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านในข้อ 1 ที่มีคะแนนสมรรถนะการป้องกันและควบคุมโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ต่ำสุดจนถึงลำดับที่ 16 และสมัครใจเข้าร่วมการทดลอง แล้วสุ่มอย่างง่าย เป็นกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 8 คน กลุ่มทดลองได้รับการพัฒนาสมรรถนะด้วยรูปแบบการเรียนรู้โดยการปฏิบัติ ส่วนกลุ่มควบคุมไม่ได้รับรูปแบบการเรียนรู้โดยการปฏิบัติเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการป้องกันและควบคุมโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ และปฏิบัติงานตามปกติ

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

1. ตัวแปรต้น ได้แก่ การพัฒนาด้วยรูปแบบการเรียนรู้โดยการปฏิบัติ เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการป้องกันและควบคุมโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน แบ่งเป็น 2 รูปแบบ ดังนี้ 1) รูปแบบการเรียนรู้โดยการปฏิบัติ เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการป้องกันโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน 2) รูปแบบการเรียนรู้โดยการปฏิบัติ เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการควบคุมโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ สมรรถนะการป้องกันและควบคุมโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน แบ่งเป็น 1) สมรรถนะการป้องกันโรคกลุ่มอาการคล้าย

ไข้หวัดใหญ่ ประกอบด้วย ความรู้ การปฏิบัติงาน และผลการปฏิบัติงาน การป้องกันโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ และ 2) สมรรถนะการควบคุมโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ ประกอบด้วย ความรู้ การปฏิบัติงาน และผลการปฏิบัติงาน การควบคุมโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่

นิยามศัพท์ปฏิบัติการ

1. สมรรถนะการป้องกันโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ หมายถึง ความรู้การป้องกันโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ การปฏิบัติงานการป้องกันโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ และผลการปฏิบัติงานการป้องกันโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน เพื่อไม่ให้เกิดโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่

2. สมรรถนะการควบคุมโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน หมายถึง ความรู้การควบคุมโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ การปฏิบัติงานการควบคุมโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ และผลของการปฏิบัติงานการควบคุมโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน เพื่อหยุดยั้งการเกิดโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่

3. รูปแบบการเรียนรู้โดยการปฏิบัติเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการป้องกันและควบคุมโรค กลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ หมายถึง แบบจำลองตามแนวคิดการเรียนรู้โดยการปฏิบัติ 6 ขั้นตอน เพื่อใช้ในการเสริมสร้างสมรรถนะการป้องกันและควบคุมโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านแบ่งเป็น 2 รูปแบบ คือ

3.1 รูปแบบการเรียนรู้โดยการปฏิบัติเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการป้องกันโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ประกอบด้วย 6 ขั้นตอน 1) การประเมินตามสถานการณ์จริงของโรคที่เป็นจริงในชุมชน 2)

การเตรียมความพร้อมของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน 3) การกำหนดกรอบในการเสริมสร้างสมรรถนะการป้องกันโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ 4) การจัดทำแผนปฏิบัติการอย่างมีส่วนร่วม 5) การนำแผนปฏิบัติการไปใช้ในสถานการณ์จริง และ 6) การประเมินผล และสรุปผลการเรียนรู้โดยการปฏิบัติ

ในการพัฒนารูปแบบการเรียนรู้โดยการปฏิบัติ เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการป้องกันโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ ผู้วิจัยได้ใช้เทคนิคจากแนวคิดการเรียนรู้โดยการปฏิบัติ ได้แก่ การใช้ปัญหาจากสถานการณ์จริง การใช้กระบวนการกลุ่ม การใช้คำถาม การสะท้อนการคิด การมีข้อตกลงในการเรียนรู้ การปฏิบัติจริง การมีวิทยากรกลุ่ม การค้นคว้าจากเอกสารประกอบการให้ความรู้

3.2 รูปแบบการเรียนรู้โดยการปฏิบัติเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการควบคุมโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านประกอบด้วย 6 ขั้นตอน 1) การประเมินตามสถานการณ์จริงของโรคที่เป็นจริงในชุมชน 2) การเตรียมความพร้อมของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน 3) การกำหนดกรอบในการเสริมสร้างสมรรถนะการควบคุมโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ 4) การจัดทำแผนปฏิบัติการอย่างมีส่วนร่วม 5) การนำแผนปฏิบัติการไปใช้ในสถานการณ์จริง และ 6) การประเมินผล และสรุปผลการเรียนรู้โดยการปฏิบัติ

ในการพัฒนารูปแบบการเรียนรู้โดยการปฏิบัติ เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการควบคุมโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ ผู้วิจัยได้ใช้เทคนิคจากแนวคิดการเรียนรู้โดยการปฏิบัติ ได้แก่ การใช้ปัญหาจากสถานการณ์จริง การใช้กระบวนการกลุ่ม การใช้คำถาม การสะท้อนการคิด การมีข้อตกลงใน

การเรียนรู้ การปฏิบัติจริง การมีวิทยากรกลุ่ม และการค้นคว้าจากเอกสารประกอบการให้ความรู้

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย

1. ได้แบบวัดสมรรถนะการป้องกันและควบคุมโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน เพื่อให้โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล นำไปใช้ในการวัดสมรรถนะการป้องกันและควบคุมโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน

2. ได้รูปแบบการเรียนรู้โดยการปฏิบัติเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการป้องกันและควบคุมโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ในการเสริมสร้างสมรรถนะผู้ปฏิบัติงานให้มีความรู้ การปฏิบัติงาน และมีผลการปฏิบัติงาน

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดในการเสริมสร้างสมรรถนะในการป้องกันและควบคุมโรค กลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ในการวิจัยครั้งนี้มุ่งเน้นการให้ความรู้เรื่องโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ ฝึกปฏิบัติ และการประเมินผลการปฏิบัติงาน(กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข, 2551; วีระวัฒน์ ปันนิตามัย, 2551; Parry, 1996) ส่วนแนวคิดการเรียนรู้โดยการปฏิบัติ นั้น Revans (1979) อธิบายว่า การเรียนรู้จะเกิดจากประสบการณ์ และความรู้เดิม จากการค้นหาปัญหาที่แท้จริงในงาน เพื่อแก้ไขปัญหานั้นร่วมกันอย่างตรงประเด็น มีการวางแผนคิดและแผนงานในการแก้ไขปัญหาย่างเหมาะสม และมีการนำเสนอปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาให้คนในองค์กรได้รับรู้ ส่วน Pedler et al (1991), Marquardt (1999) และ O'Neil (2007) เสนอว่า การเรียนรู้

จากการปฏิบัติด้วยตนเอง เป็นการพัฒนาบุคคลและ
องค์การ โดยใช้หลักการการจัดการเรียนการสอน ที่
ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ และใช้ประเด็นปัญหา

ในการเรียนรู้ และผสมผสานเข้ากับสภาพแวดล้อมใน
ชีวิต และการทำงาน

กรอบแนวคิดการวิจัย

1. กรอบแนวคิดการวิจัยการพัฒนารูปแบบการเรียนรู้โดยการปฏิบัติเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการป้องกันโรค
กลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ดังแผนภาพที่ 1

ตัวแปรอิสระ

แนวคิดของรูปแบบการเรียนรู้โดยการปฏิบัติ: การพัฒนาบุคคลและ
องค์การ โดยใช้หลักการการจัดการเรียนการสอน ที่ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง
การเรียนรู้ และใช้ประเด็นปัญหาในการเรียนรู้ และผสมผสานเข้ากับ
สภาพแวดล้อมในชีวิต และการทำงาน

ขั้นตอน ประกอบด้วย

- 1 การประเมินสถานการณ์จริงของโรคในชุมชน
- 2 การเตรียมความพร้อมของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน
- 3 การกำหนดกรอบในการเสริมสร้างสมรรถนะการป้องกันโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่
- 4 การจัดทำแผนปฏิบัติการอย่างมีส่วนร่วมในการเสริมสร้างสมรรถนะ
เพื่อพัฒนางานการป้องกันโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่
- 5 การนำแผนปฏิบัติการเสริมสร้างสมรรถนะและพัฒนางานการ
ป้องกันโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ไปใช้ในสถานการณ์จริง
- 6 การประเมินผล และสรุปผลการเรียนรู้โดยการปฏิบัติ

เทคนิคการเรียนรู้โดยการปฏิบัติ ประกอบด้วย การใช้ปัญหาจาก
สถานการณ์จริง กระบวนการกลุ่ม การใช้คำถาม การสะท้อนการคิด
การมีข้อตกลงในการเรียนรู้ การปฏิบัติจริง การมีส่วนร่วมของวิทยากร
กลุ่ม และ เอกสารประกอบการให้ความรู้

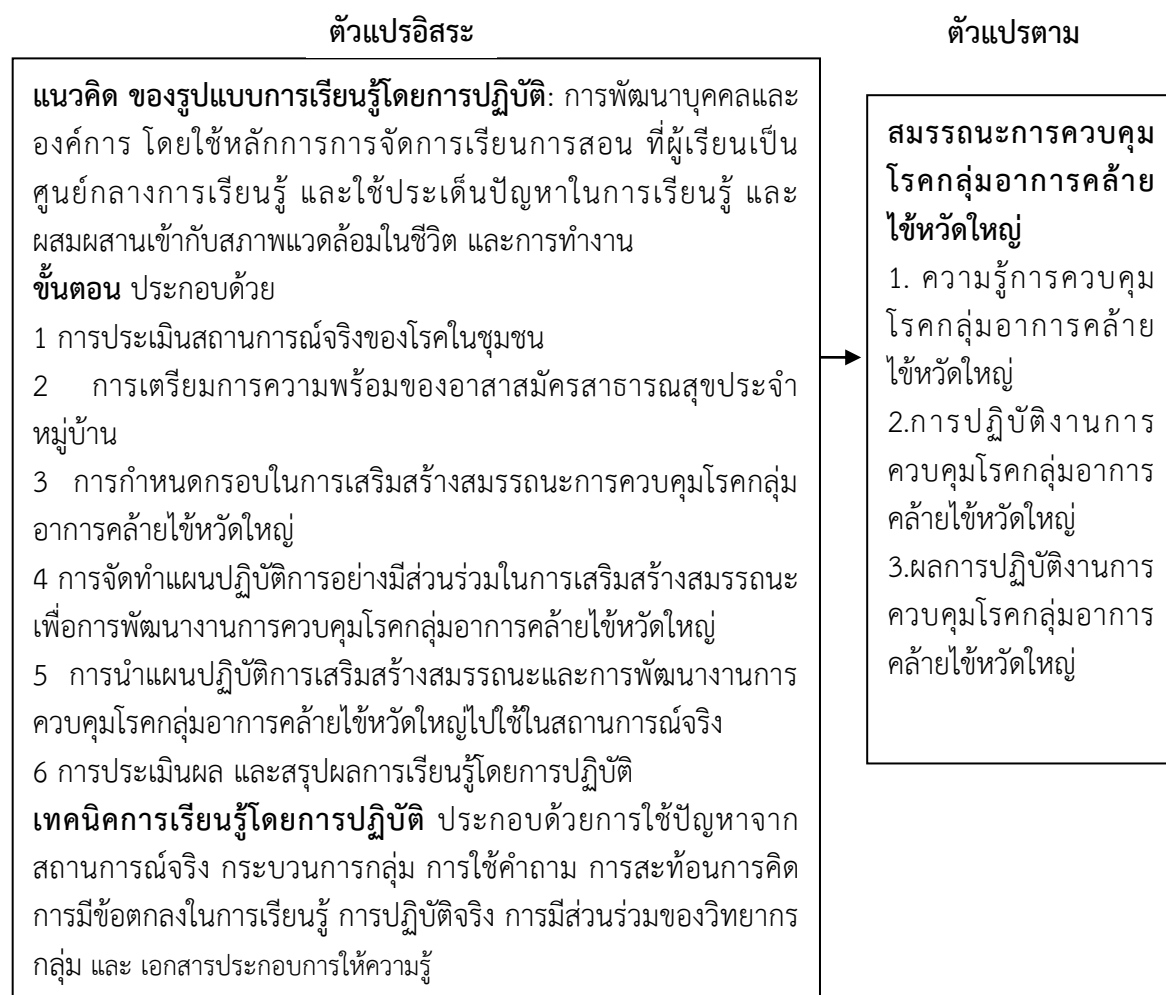
ตัวแปรตาม

**สมรรถนะการป้องกันโรค
กลุ่มอาการคล้ายไข้หวัด
ใหญ่**

1. ความรู้การป้องกันโรค
กลุ่มอาการคล้ายไข้หวัด
ใหญ่
2. การปฏิบัติงานการป้องกัน
โรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัด
ใหญ่
3. ผลการปฏิบัติงานการ
ป้องกันโรคกลุ่มอาการ
คล้ายไข้หวัดใหญ่

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย รูปแบบการเรียนรู้โดยการปฏิบัติเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการป้องกันโรค
กลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน

2. กรอบแนวคิดการวิจัยการพัฒนารูปแบบการเรียนรู้โดยการปฏิบัติเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการควบคุมโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ดังแผนภาพที่ 2

แผนภาพที่ 2 กรอบแนวคิดการวิจัย รูปแบบการเรียนรู้โดยการปฏิบัติเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการควบคุมโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้ เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi Experimental Design) แบบแผนการวิจัย คือ The Randomized Pretest-Posttest Control Group Design

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

- 1) แบบวัดสมรรถนะการป้องกันโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน มีค่าความเที่ยง เท่ากับ 0.91
- 2) แบบวัดสมรรถนะการควบคุมโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน มีค่าความเที่ยง เท่ากับ 0.88

3) รูปแบบการเรียนรู้โดยการปฏิบัติ เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการป้องกันและควบคุมโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากแนวคิดการพัฒนาบุคคลและองค์การ โดยใช้หลักการ การจัดการเรียนการสอน ที่ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ และใช้ประเด็นปัญหาในการเรียนรู้ร่วมกับการสอบถามผู้เชี่ยวชาญด้านการป้องกันและควบคุมโรค ได้รูปแบบการเรียนรู้โดยการปฏิบัติ เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการป้องกันโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC: Item Objective Congruence Index) อยู่ระหว่าง 0.67–1.00 และ รูปแบบการเรียนรู้โดยการปฏิบัติ เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการควบคุมโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน มีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.67–1.00 ใช้เป็น Treatment สำหรับกลุ่มทดลอง

4) การสนทนากลุ่มเฉพาะการป้องกันและควบคุมโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่

5) ใช้แบบบันทึกการสังเกตการเรียนรู้โดยการปฏิบัติมีค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้อง เท่ากับ 0.87

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1) เก็บรวบรวมข้อมูลจากอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านจากกลุ่มตัวอย่าง 92 คน เพื่อศึกษาสมรรถนะการป้องกันโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ และสมรรถนะการควบคุมโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่

2) ดำเนินการทดลองการใช้รูปแบบการเรียนรู้โดยการปฏิบัติเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการป้องกันโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ และสมรรถนะการควบคุมโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ให้กับอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านกลุ่มทดลอง และเก็บรวบรวมคะแนนสมรรถนะการป้องกันและควบคุมโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่

จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 16 คน ซึ่งแบ่งออกเป็นกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม ในระยะก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และหลังการติดตามผล

ระยะเวลาในการดำเนินการทดลองใช้รูปแบบการเรียนรู้โดยการปฏิบัติเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการป้องกันและควบคุมโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ผู้วิจัยดำเนินการทดลองครั้งละ 3 ชั่วโมง อาทิตย์ละ 3 วัน จำนวน 15 ครั้ง 5 อาทิตย์ โดยแบ่งเป็นการป้องกันโรค 7 ครั้ง การควบคุมโรค 8 ครั้ง และติดตามผลการทดลองหลังจากดำเนินการเสร็จสิ้น 1 เดือน

การวิเคราะห์ข้อมูล

1) ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ในการศึกษาสมรรถนะการป้องกันและควบคุมโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ ใช้ความถี่และร้อยละ

2) สมรรถนะการป้องกันและควบคุมโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ใช้ ค่าเฉลี่ย ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3) เปรียบเทียบคะแนนสมรรถนะการป้องกันและควบคุมโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ ภายในกลุ่มทดลอง และภายในกลุ่มควบคุม ก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และหลังการติดตามผลโดยใช้ Wilcoxon Matched Pairs Signed - Ranks Test และ

4) เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยสมรรถนะการป้องกันและควบคุมโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม คือ ก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และหลังการติดตามผล โดยใช้ Mann-Whitney U Test

ผลการวิจัย

1. อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 92 คน ส่วนใหญ่มีอายุอยู่ระหว่าง 40-49 ปี เป็นเพศหญิง มีระดับการศึกษา ประถมศึกษา มีอาชีพรับจ้าง และ ระยะเวลาในการเป็นอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน อยู่ในช่วง 11-15 ปี คิดเป็นร้อยละ 55.43, 78.26, 47.82, 55.43 และ 57.60 ตามลำดับ

2. อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน กลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม ที่ใช้ในการทดลองรูปแบบ มีอายุอยู่ระหว่าง 50-59 ปี และ 40-49 ปี จำนวนคนในกลุ่มมีเพศหญิง 7 คน ชาย 1 คน มีการศึกษาระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้น มีอาชีพ ค้าขาย รับจ้าง และแม่บ้าน และ

ระยะเวลาในการเป็นอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ส่วนใหญ่ อยู่ในช่วง 11-15 ปี

3.สมรรถนะการป้องกันโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน

3.1 สมรรถนะการป้องกันโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่โดยรวม ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านของกลุ่มตัวอย่าง 92 คน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง ส่วนสมรรถนะการปฏิบัติงานการป้องกันโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่รายด้าน ได้แก่ ด้านความรู้การป้องกันโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง ด้านการปฏิบัติงาน และด้านผลการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ การแปลผล ความรู้ การปฏิบัติงาน ผลการปฏิบัติงาน และสมรรถนะการป้องกันโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ ของอาสาสมัครประจำหมู่บ้าน (n=92 คน)

สมรรถนะการป้องกันโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่	Max	Min	Mean	SD	แปลผล
1. ความรู้การป้องกันโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่	5.00	1.88	3.93	0.73	สูง
2. การปฏิบัติงานการป้องกันโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่	4.95	2.47	3.34	0.85	ปานกลาง
3. ผลการปฏิบัติงานการป้องกันโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่	4.30	2.64	3.35	0.43	ปานกลาง
สมรรถนะการป้องกันโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่	4.44	2.34	3.54	0.48	สูง

3.2 สมรรถนะการป้องกันโรคกลุ่มอาการ คล้ายไข้หวัดใหญ่โดยรวม ของอาสาสมัคร สาธารณสุขประจำหมู่บ้านของกลุ่มทดลอง และ กลุ่มควบคุม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ส่วน สมรรถนะการป้องกันโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัด

ใหญ่รายด้าน ซึ่งได้แก่ ด้านความรู้มีค่าเฉลี่ยอยู่ใน ระดับสูง ด้านการปฏิบัติงาน และด้านผลการ ปฏิบัติงานการป้องกันโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัด ใหญ่โดยรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ดัง แสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 สมรรถนะการป้องกันโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ก่อนการทดลอง ในกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม

สมรรถนะการป้องกันโรคกลุ่ม อาการคล้ายไข้หวัดใหญ่	กลุ่มทดลอง (n=8)					กลุ่มควบคุม (n=8)				
	Max	Min	Mean	SD	แปลผล	Max	Min	Mean	SD	แปลผล
1. ความรู้การป้องกันโรคกลุ่ม อาการคล้ายไข้หวัดใหญ่	5.00	1.88	4.05	1.12	สูง	5.00	1.88	4.04	1.12	สูง
2. การปฏิบัติงานการป้องกันโรค กลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่	2.76	2.50	2.61	0.09	ปาน	2.73	2.52	2.63	0.08	กลาง
3. ผลการปฏิบัติงานการป้องกัน โรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่	3.08	2.64	2.88	0.17	ปาน	3.03	2.76	2.91	0.10	กลาง
สมรรถนะการป้องกันโรค กลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่	3.58	2.34	3.18	0.45	ปาน	3.57	2.39	3.19	0.43	ปาน
					กลาง					กลาง

3.3 สมรรถนะการป้องกันโรคกลุ่มอาการ คล้ายไข้หวัดใหญ่ ของอาสาสมัครประจำหมู่บ้าน กลุ่มทดลอง หลังได้รับการพัฒนาด้วยรูปแบบการ เรียนรู้โดยการปฏิบัติ และหลังการติดตามผล เพิ่ม มากขึ้นกว่าก่อนได้รับการพัฒนาด้วยรูปแบบการ

เรียนรู้โดยการปฏิบัติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.05 ส่วนกลุ่มควบคุมคะแนนสมรรถนะการ ป้องกันโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ หลังการ ทดลองไม่เพิ่มขึ้น ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบคะแนนสมรรถนะการป้องกันโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ ของอาสาสมัคร สาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ภายในกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และ หลังการติดตามผล

สมรรถนะการป้องกันโรค กลุ่มอาการคล้ายไข้หวัด ใหญ่	ช่วงเวลาของการเข้าร่วม การเสริมสร้างสมรรถนะ	Negative Rank	Positive Rank	Ties	Z	P
กลุ่มทดลอง (n=8 คน)	หลังการทดลอง – ก่อนการ ทดลอง	0.00	4.50	0.00	-2.52*	0.012
	หลังการติดตามผล- ก่อนการ ทดลอง	0.00	4.50	0.00	-2.52*	0.012

	หลังการติดตามผล-หลังการทดลอง	0.00	4.50	0.00	-2.52*	0.012
กลุ่มควบคุม (n=8 คน)	หลังการทดลอง – ก่อนการทดลอง	4.14	7.00	0.00	-1.54	0.123
	หลังการติดตามผล- ก่อนการทดลอง	3.67	7.00	0.00	-0.56	0.575
	หลังการติดตามผล-หลังการทดลอง	4.50	4.50	0.00	-1.26	0.208

*p < .05

3.4 สมรรถนะการป้องกันโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ของกลุ่มทดลอง หลังได้รับการพัฒนาด้วยรูปแบบการเรียนรู้โดยการปฏิบัติ เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการป้องกันโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัด

ใหญ่ และหลังการติดตามผล เพิ่มขึ้นกว่าสมรรถนะการป้องกันโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ ของกลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 การเปรียบเทียบคะแนนสมรรถนะการป้องกันโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ระหว่าง กลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม ก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และหลังการติดตามผล

	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง	หลังการติดตามผล
สมรรถนะการป้องกันโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่			
กลุ่มทดลอง (n=8 คน)	Mean Rank = 8.38 Sum of Ranks = 67.00	Mean Rank = 12.50 Sum of Ranks = 100.00	Mean Rank = 12.50 Sum of Ranks = 100.00
กลุ่มควบคุม (n=8 คน)	Mean Rank = 8.62 Sum of Ranks = 69.00	Mean Rank = 4.50 Sum of Ranks = 36.00	Mean Rank = 4.50 Sum of Ranks = 36.00
ค่าสถิติทดสอบ	Mann-Whitney U = 31.00 Z = -0.11 P = 0.916	Mann-Whitney U = 0.00** Z = -3.36 P = 0.001	Mann-Whitney U = 0.00** Z = -3.36 P = 0.001

**p < .01

4.สมรรถนะการควบคุมโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่

4.1 สมรรถนะการควบคุมโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่โดยรวม ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน กลุ่มตัวอย่าง 92 คน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง สมรรถนะการควบคุมโรค

กลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่รายด้าน ซึ่งได้แก่ด้านความรู้ และด้านผลการปฏิบัติงานการควบคุมโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง ส่วนด้านการปฏิบัติงานมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ดังแสดงในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 สมรรถนะการควบคุมโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ ของอาสาสมัครประจำหมู่บ้าน (n=92คน)

สมรรถนะการควบคุมอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่	Max	Min	Mean	SD	แปลผล
1.ความรู้การควบคุมโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่	5.00	2.08	4.30	0.49	สูง
2.การปฏิบัติงานการควบคุมโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่	4.30	2.50	3.51	0.36	ปานกลาง
3.ผลการปฏิบัติงานควบคุมโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่	4.68	2.19	3.72	0.71	สูง
สมรรถนะการควบคุมโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่	4.34	2.26	3.85	0.42	สูง

4.2 สมรรถนะการควบคุมโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่โดยรวมของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน กลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง สมรรถนะด้านความรู้มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง ส่วนด้านการ

ปฏิบัติงาน และด้านผลการปฏิบัติงานการควบคุมโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับควรปรับปรุงและปานกลาง ดังแสดงในตารางที่ 6

ตารางที่ 6 สมรรถนะการควบคุมโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ ของอาสาสมัคร
ประจำหมู่บ้าน กลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม

สมรรถนะการควบคุม โรคกลุ่มอาการคล้าย ไข้หวัดใหญ่	กลุ่มทดลอง (n=8)					กลุ่มควบคุม (n=8)				
	Max	Min	Mean	SD	แปลผล	Max	Min	Mean	SD	แปลผล
1. ความรู้การควบคุม โรคกลุ่มอาการคล้าย ไข้หวัดใหญ่	4.81	2.08	3.86	1.0	สูง	4.81	2.08	3.89	0.97	สูง
2. การปฏิบัติงานการ ควบคุมโรคกลุ่มอาการ คล้ายไข้หวัดใหญ่	3.10	2.50	2.93	0.1	ปาน กลาง	3.09	2.59	2.97	0.16	ปาน กลาง
3. ผลการปฏิบัติงานการ ควบคุมโรคอาการคล้าย ไข้หวัดใหญ่	2.88	2.19	2.46	0.2	ควร ปรับ	2.97	2.19	2.54	0.25	ปาน กลาง
สมรรถนะการควบคุม โรคกลุ่ม อาการคล้ายไข้หวัดใหญ่	3.53	2.26	3.09	0.4	ปาน กลาง	3.54	2.29	3.13	0.44	ปาน กลาง

4.3 สมรรถนะการควบคุมโรคกลุ่ม
อาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ของอาสาสมัครสาธารณสุข
ประจำหมู่บ้าน ภายในกลุ่มทดลอง หลังได้รับการ
พัฒนาด้วยรูปแบบการเรียนรู้โดยการปฏิบัติและ

หลังการติดตามผล เพิ่มมากขึ้นกว่า ก่อนได้รับการ
พัฒนาด้วยรูปแบบการเรียนรู้โดยการปฏิบัติ อย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนกลุ่มควบคุม
ไม่เพิ่มขึ้น ดังตารางที่ 7

ตารางที่ 7 การเปรียบเทียบคะแนนสมรรถนะการควบคุมโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ ของอาสาสมัคร
สาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ภายในกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม ก่อนการทดลอง หลังการทดลอง
และ หลังการติดตามผล

สมรรถนะการควบคุมโรค กลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่	ช่วงเวลาของการเข้าร่วมการ เสริมสร้างสมรรถนะ	Negative Rank	Positive Rank	Ties	Z	P
กลุ่มทดลอง	หลังการทดลอง – ก่อนการทดลอง	0.00	4.50	0.00	-2.52*	0.012
(n=8 คน)	หลังการติดตามผล – ก่อนการทดลอง	0.00	4.50	0.00	-2.52*	0.012
	หลังการติดตามผล – หลังการทดลอง	0.00	4.50	0.00	-2.52*	0.012
กลุ่มควบคุม	หลังการทดลอง – ก่อนการทดลอง	4.60	4.33	0.00	-0.70	0.484
(n=8 คน)	หลังการติดตามผล– ก่อนการทดลอง	4.00	5.00	0.00	-0.28	0.779
	หลังการติดตามผล– หลังการทดลอง	5.50	4.17	0.00	-0.98	0.327

$p < .05$

4.4 สมรรถนะการควบคุมโรคกลุ่ม
อาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ ของอาสาสมัครสาธารณสุข
ประจำหมู่บ้าน ของกลุ่มทดลอง หลังได้รับการ
พัฒนาด้วยรูปแบบการเรียนรู้โดยการปฏิบัติ และ
หลังการติดตามผล เพิ่มมากขึ้นกว่า สมรรถนะการ

ควบคุมโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ ของ กลุ่ม
ควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ดัง
ตารางที่ 8

ตารางที่ 8 การเปรียบเทียบคะแนนสมรรถนะการควบคุมโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ระหว่าง กลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม ก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และหลังการติดตามผล

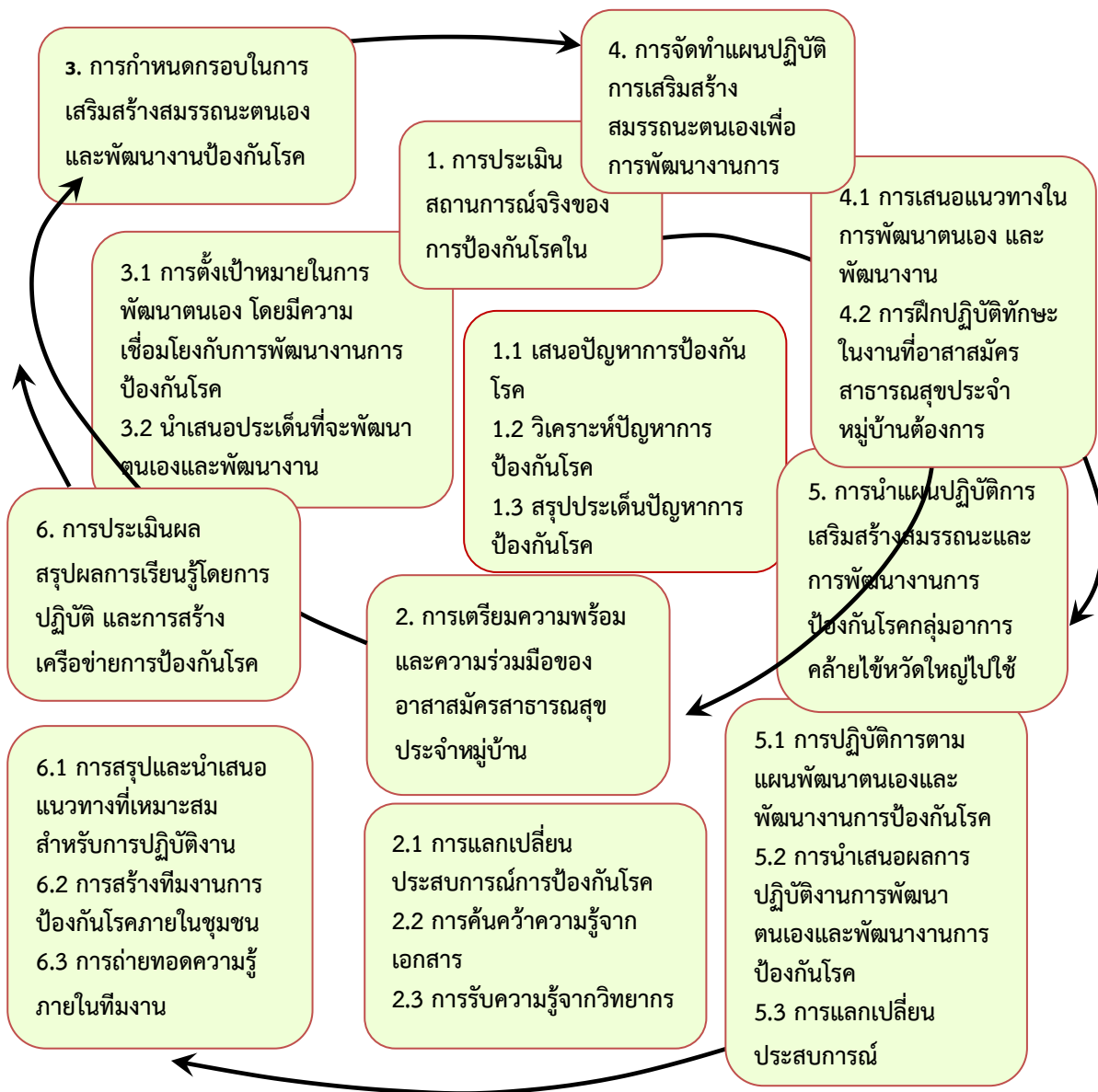
	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง	หลังการติดตามผล
สมรรถนะการควบคุมโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่			
กลุ่มทดลอง (n=8 คน)	Mean Rank = 7.88 Sum of Ranks = 63.00	Mean Rank = 12.50 Sum of Ranks = 100	Mean Rank = 12.50 Sum of Ranks = 100
กลุ่มควบคุม (n=8 คน)	Mean Rank = 9.12 Sum of Ranks = 73.00	Mean Rank = 4.50 Sum of Ranks = 36.00	Mean Rank = 4.50 Sum of Ranks = 36.00
ค่าสถิติทดสอบ	Mann-Whitney U = 27.00 Z = -0.53 P = 0.600	Mann-Whitney U = 0.00** Z = -3.36 P = 0.001	Mann-Whitney U = 0.00** Z = -3.36 P = 0.001

**p < .01

สรุปผลการวิจัย

1. สมรรถนะการป้องกันโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน กลุ่มตัวอย่าง 92 คน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง ส่วนสมรรถนะการป้องกันโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่รายด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ การป้องกันโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่โดยรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง ด้านการปฏิบัติงานการป้องกันโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ และผลการปฏิบัติงานการป้องกันโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง

2. การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้โดยการปฏิบัติเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการป้องกันโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นประกอบด้วย 6 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การประเมินตามสถานการณ์จริงของโรคที่เป็นจริงในชุมชน 2) การเตรียมความพร้อมของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน 3) การกำหนดกรอบในการเสริมสร้างสมรรถนะการป้องกันโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ 4) การจัดทำแผนปฏิบัติการอย่างมีส่วนร่วม 5) การนำแผนปฏิบัติการไปใช้ในสถานการณ์จริง 6) การประเมินผล และสรุปผลการเรียนรู้โดยการปฏิบัติ

แผนภาพที่ 3 รูปแบบการเรียนรู้โดยการปฏิบัติเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการป้องกันโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน

3. ผลการประเมิน การพัฒนาสมรรถนะด้วยรูปแบบการเรียนรู้โดยการปฏิบัติเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการป้องกันโรค กลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ สรุปได้ดังนี้

1) สมรรถนะการป้องกันโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ของกลุ่มทดลอง หลังได้รับการ

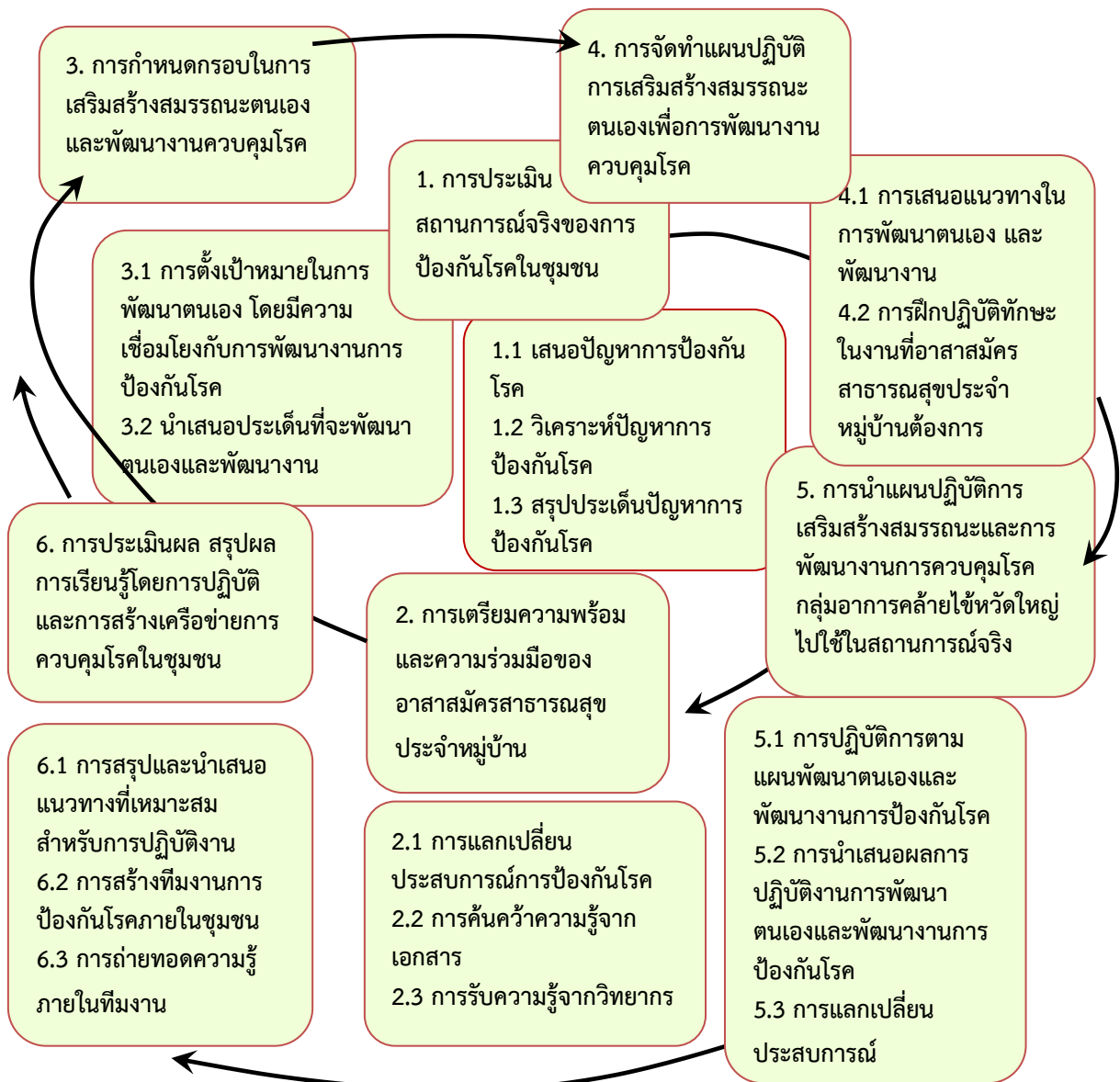
พัฒนาด้วยรูปแบบการเรียนรู้โดยการปฏิบัติเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการป้องกันโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ และหลังการติดตามผล เพิ่มขึ้นกว่า ก่อนได้รับการพัฒนาด้วยรูปแบบการเรียนรู้โดยการปฏิบัติเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการป้องกันโรค กลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2) สมรรถนะการป้องกันโรคกลุ่มอาการ คล้ายไข้หวัดใหญ่ ของอาสาสมัครสาธารณสุข ประจำหมู่บ้าน ของกลุ่มทดลอง หลังได้รับการ พัฒนาด้วยรูปแบบการเรียนรู้โดยการปฏิบัติเพื่อ เสริมสร้างสมรรถนะการป้องกันโรค กลุ่มอาการ คล้ายไข้หวัดใหญ่ และหลังการติดตามผล สูงกว่า สมรรถนะการป้องกันโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัด ใหญ่ กลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

4. สมรรถนะการควบคุมโรคกลุ่มอาการ คล้ายไข้หวัดใหญ่ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำ หมู่บ้าน กลุ่มตัวอย่าง 92 คน มีค่าเฉลี่ยอยู่ใน ระดับสูง สมรรถนะการควบคุมโรคกลุ่มอาการคล้าย ไข้หวัดใหญ่รายด้าน ได้แก่ ด้านความรู้การควบคุม โรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ และผลการ ปฏิบัติงานการควบคุมโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัด

ใหญ่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง ส่วนด้านการ ปฏิบัติงานควบคุมโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง

5. รูปแบบการเรียนรู้โดยการปฏิบัติเพื่อ เสริมสร้างสมรรถนะการควบคุมโรคกลุ่มอาการ คล้ายไข้หวัดใหญ่ ของอาสาสมัครสาธารณสุข ประจำหมู่บ้าน ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นประกอบด้วย 1) การประเมินตามสถานการณ์จริงของโรคที่เป็นจริง ในชุมชน 2) การเตรียมความพร้อมของอาสาสมัคร สาธารณสุขประจำหมู่บ้าน 3) การกำหนดกรอบใน การเสริมสร้างสมรรถนะการควบคุมโรคกลุ่มอาการ คล้ายไข้หวัดใหญ่ 4) การจัดทำแผนปฏิบัติการอย่าง มีส่วนร่วม 5) การนำแผนปฏิบัติการไปใช้ใน สถานการณ์จริง 6) การประเมินผล และสรุปผลการ เรียนรู้โดยการปฏิบัติ

แผนภาพที่ 4 รูปแบบการเรียนรู้โดยการปฏิบัติเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการควบคุมโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน

6. ผลการประเมินการใช้รูปแบบการเรียนรู้โดยการปฏิบัติเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการควบคุมโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน สรุปได้ดังนี้

1) สมรรถนะการควบคุมโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำ

หมู่บ้าน ของกลุ่มทดลอง หลังได้รับการพัฒนาด้วยรูปแบบการเรียนรู้โดยการปฏิบัติเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการป้องกันโรค กลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ และหลังการติดตามผล เพิ่มขึ้นมากกว่าก่อนได้รับการพัฒนาด้วยรูปแบบการเรียนรู้โดยการปฏิบัติ เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการควบคุมโรคกลุ่ม

อาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2) สมรรถนะการควบคุมโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านของกลุ่มทดลอง หลังได้รับการพัฒนาสมรรถนะด้วยรูปแบบการเรียนรู้โดยการปฏิบัติ เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการควบคุมโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ และหลังการติดตามผล สูงกว่าสมรรถนะการควบคุมโรค กลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ กลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

7. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยใช้การสนทนากลุ่มเฉพาะ เกี่ยวกับรูปแบบการเรียนรู้โดยการปฏิบัติเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการป้องกันและควบคุมโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ กับอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านกลุ่มทดลอง พบว่าอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านมีความพึงพอใจ เห็นประโยชน์และคุณค่าของรูปแบบดังกล่าวเพราะได้นำประสบการณ์มาแลกเปลี่ยนความรู้ และได้ทบทวนการปฏิบัติ เป็นการเสริมสร้างสมรรถนะการป้องกันและควบคุมโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ได้เป็นอย่างดี

การอภิปรายผล

รูปแบบการเรียนรู้โดยการปฏิบัติของการวิจัยครั้งนี้สามารถเสริมสร้างสมรรถนะป้องกันและควบคุมโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ที่เป็นเช่นนี้เพราะว่า อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านได้มีโอกาส เสนอปัญหา ซักถาม อภิปราย สะท้อนการคิด จากประสบการณ์ การปฏิบัติในการเข้าร่วมการทดลอง และวิทยากรกลุ่มช่วยกระตุ้นให้อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านเกิดการเรียนรู้ ตลอดจนการสนับสนุนช่วยแก้ปัญหาขององค์กรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทำให้อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านมีการพัฒนาตนเองและพัฒนางาน

การป้องกันและควบคุมโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ เป็นผลสำเร็จโดยมีความรู้ การปฏิบัติงาน และผลการปฏิบัติงานเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Marquardt (1999), Marsick & Watkins (1996) ที่ได้ให้แนวคิดว่าการเรียนรู้โดยการปฏิบัติด้วยจะเกิดการเรียนรู้ในการประชุมกลุ่มแต่ละครั้ง ด้วยการได้ทบทวน ไตร่ตรอง จากประสบการณ์ การปฏิบัติ การได้รับข้อเสนอแนะจากสมาชิกในกลุ่ม และจากวิทยากรกลุ่ม กระบวนการดังกล่าวทำให้มีการพัฒนาตนเองพร้อมๆ กับเกิดการเรียนรู้ในขณะปฏิบัติงาน และมีผลการปฏิบัติงานที่ดีขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยครั้งต่อไปควรมีการวิเคราะห์องค์ประกอบของสมรรถนะเฉพาะด้านการป้องกันและควบคุมโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน เพื่อนำใช้ในการพัฒนารูปแบบการเรียนรู้โดยการปฏิบัติในงานการป้องกันและควบคุมโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ และทดลองใช้รูปแบบที่พัฒนาขึ้น เพื่อให้ได้รูปแบบที่เหมาะสมกับการพัฒนางานการป้องกันและควบคุมโรคกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่สำหรับอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน

1. การนำรูปแบบการเรียนรู้โดยการปฏิบัติเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านไปใช้ ควรมีการวิเคราะห์สมรรถนะของอาสาสมัครสาธารณสุขในงานนั้นๆ ก่อนทุกครั้งเพื่อการพัฒนาเรียนรู้โดยการปฏิบัติที่เหมาะสม อันจะส่งผลดีต่อการพัฒนาบุคลากรให้เกิดสมรรถนะในงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. การนำรูปแบบการเรียนรู้โดยการปฏิบัติเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านไปใช้ ควรมีการวิเคราะห์สมรรถนะของอาสาสมัครสาธารณสุขในงานนั้นๆ ก่อนทุกครั้ง

เพื่อการพัฒนาแบบการเรียนรู้โดยการปฏิบัติที่ เกิดสมรรถนะในงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ
เหมาะสม อันจะส่งผลดีต่อการพัฒนาบุคลากรให้

บรรณานุกรม

- กรมควบคุมโรค (2554). **คู่มือเฝ้าระวังเหตุการณ์และควบคุมโรคระบาดในชุมชน**. สำนักงานปลัดกระทรวง
กระทรวงสาธารณสุข.
- กรมควบคุมโรคติดต่อ (2554). **คู่มือการป้องกันและควบคุมโรคติดต่ออุบัติใหม่สำหรับบุคลากรทาง
การแพทย์และสาธารณสุข ปี 2554**. สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงสาธารณสุข.
- วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธรจังหวัดชลบุรี และสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดชลบุรี(2554). **รายงานการวิจัย
ใช้หัตถนบก**. สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงสาธารณสุข.
- วีระวัฒน์ ปันนิตามัย (2551). **การประเมินเพื่อการพัฒนา**. นนทบุรี: โรงพิมพ์รัตนไตร.
- สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดชลบุรี(2553). **สรุปรายงานประจำปี 2553**. สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวง
สาธารณสุข.
- สำนักกระบวนวิทยา (2554). **สรุปรายงานการเฝ้าระวังโรคปี 2554**. นนทบุรี: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้า
และพัสดุภัณฑ์.
- Marquardt, M.J.Z(1999). **Action Learning in Action: Transforming Problems and People
for World-Class Organizational Learning** New York : McGraw-Hill.McGill.
- Marquardt, M.J.(1996). **Building the Learning Organization: A Systems Approach to
Quantum Improvement and Global Success**. New York : McGraw-Hill.
- Marsick, V. J. & Watkins, K.(1996).**Informal and Incidental Learning in the Workplace**
London,Routledge.
- O'Neil, J., Victoria J.M.(2007).**Understanding Action Learning**. American Management
Association, New York: AMACOM. Books.
- Pedler, M.(1997).**Action Learning in Practice**. Third Edition, Gower Publishing, Hampshire.
- Parry, S.B. (1997). **Evaluating the Impact of Training**. Alaxandria. VA: American Society for
Training & Development.
- Revans, Reginald W.(1970). "The Managerial Alphabet."in **Approaches to the Study of
Organizational Behavior**, ed. G. Heald, 141-161. London: Taavistock.
- Sirmon, Rana, Kostishack (2002). **Learning While Doing: A Model for Working in
Collaboration and Through Partnership**.Washington,D.C.: Pinchot Institute.